Szivárvány

A DEBRECEN-NAGYERDEI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA 2008/02

Ezen a télen két szombaton osztottunk ki 200-200 adag saját készítésű kétfogásos meleg ételt a hajléktalanoknak

„Szivárványívemet helyezem a felhőkre, az lesz a jele a szövetségnek, melyet én a világgal kötök.” 1Móz 9,13

Keresztyénként gyászolni (2.)

Gyülekezeti hétvégénken (2007. okt. 25–27) „Vigasztalódjunk, hogy vigasztaljunk” címmel Dr. Bodó Sára, a Református Hittudományi Egyetem docense tartott előadásokat, melyek szerkesztett változatát folyamatosan közöljük. (Szerk.)

A gyász csak annak könnyű, aki éppen nem éli. Akinek nem kell átélnie a hír döbbenetét, hogy akit szeret, az meghalt, vagy annak, akinek nincs mit gyászolnia, mert a kapcsolat nem is volt kapcsolat.

Ahogyan nincs két egyforma ember, úgy nem létezik két azonos gyász sem. Minden gyász mögött egy nagyon egyedi élettörténet, kapcsolat áll, s minden gyászra meghatározóan hatnak a halál körülményei, a halál módja, az elhunyt életkora. Mindenkinek a saját gyásza a legfájdalmasabb. Ebben meghatározó az is, hogy milyen a gyászoló személyisége, milyen gyászszokásai vannak.

Másképpen gyászolnak a gyerekek és felnőttek. A gyerekek 8–9 éves korukig még nem rendelkeznek reális haláltudattal, nekik a kapcsolat megszakadása a legborzasztóbb. Gyászukat nem elsősorban beszéddel, hanem – még az iskolások is – megváltozott magatartásukkal tudják kifejezni. A kisebbek „temetésdit” játszanak, magatartási problémáik lesznek, a nagyobbaknak romlik a teljesítményük. Megértő közeledést várnak, hogy érezhessék: nekik is joguk van a gyászhoz.

A keresztyén emberek gyásza sem egyforma, ahogy a hit megélése sem. Van, aki minden történést kérdés és tiltakozás nélkül tud elfogadni Isten kezéből, és Jóbbal tudja vallani: „Az Úr adta, az Úr vette el. Áldott legyen az Úr neve!” (Jób 1,21.) De van olyan keresztyén ember is, akinek nehezebb az elfogadás. Ő többet kérdezi Istent, nehezebben viseli a magányt. Nem a feltámadás reménységében kételkedik, hanem a kapcsolat hiányát viseli nehezebben. Aki gyászolt már keresztyén emberként, az megélhette, hogy gyászában nem az a legnehezebb, hogy továbbra is higgye, amit hisz, hanem az elszakadás, a veszteség.

A gyász egy folyamat, amit nem lehet néhány óra alatt elrendezni. Időt kíván. A különböző kultúrák és korok más-más időt szabtak gyászidőnek. Ma aligha tudjuk megmondani, hogy mennyi idő kell a gyászhoz. A magyar hagyományvilág közeli hozzátartozó esetén hat hónaptól egy évig írta elő a gyászidőt. Ez természetesen lehet rövidebb vagy hosszabb, de ahogy az sem segít, ha valaki a temetés után már úgy tesz, mintha nem történt volna semmi, az is segítséget kíván, ha valaki még háromnégy év múlva is ugyanolyan heves érzelmekkel tud csak elhunytjáról beszélni.

A gyászidőt valamikor egyéni és közösségi gyászrítusok szabályozták, amelyekből mára kevés maradt.

A temetési istentisztelet lényege szerint Isten igéje hirdetésének az alkalma, a gyászolók számára azonban rítusként is üzenetet hordoz. Megjelenítő erő van benne, hiszen ekkor az elhunytra nézve történik a liturgia. Felidéződik az élete, amely a maga lezártságában különös hangsúlyt kap.

A temetési rítus segít a félelmek redukálásában. A legtöbb emberben felmerül ilyenkor a kérdés, hogy mi lesz a halottal ezután. Ez a kérdés még a keresztyén ember számára is „újra-megválaszolást” kíván. Ezért lehet félelemcsökkentő hatása a temetésen elhangzó imádságnak, az

Keresztyénként gyászolni (2.)

Apostoli Hitvallásnak, a bibliai vigasztalásnak, egy-egy éneknek.

A temetés közösségbe von. Nem véletlen, hogy az óegyházban a temetés a keresztyén kötelesség és kegyelet parancsa lett, ami nem csak a halottra vonatkozott, hanem a gyászolók megsegítésére is. Egy ilyen közösség sorsközösség is, és új státuszt is ad a gyászolónak: mostantól özvegyként, árvaként tekintenek rá, ami igen sokat jelent a gyász elhordozásában.

A gyász sokféle küzdelemmel jár, ami bátorságot kíván. A temetés utáni idő komoly feladat elé állítja a gyászolót. A mély, megrendítő gyászban furcsa jelenségek tűnhetnek fel: pl. érzékelési zavarok, amelyben hallani vagy látni véli az elhunyt hangját vagy alakját. Furcsa álmai lehetnek, elboríthatja a bűntudat: „Ha akkor nem úgy szóltam volna, ha másképpen cselekedtem volna…” Megjelenhet benne a düh az orvosok, ápolók iránt, talán még Isten iránt is, aki elvette őt tőle. Érzelmileg zűrzavaros időszak ez, melynek fölvállalása küzdelmet és bátorságot kíván. Komoly segítséget nyújthat a gyülekezet, hogy legyenek, akik türelmesen meghallgatják, megértik a gyászolót, gyakorlati segítséget tudnak kínálni és kitartóan imádkoznak érte.

A gyász a legtöbb esetben egy családot is érint. Amikor egy szűkebb vagy tágabb család tagjaként meghal egy ember, az egész család egyensúlya is megrendül, hiszen mindenki egyedi és pótolhatatlan helyet tölt be a családban. A család tagjai nemcsak gyászolnak, hanem kölcsönösen kontrollálják is egymás gyászát. Közvetítik egymás felé, hogy ki mit tart megfelelő gyásznak, mennyire szabad felvállalni és megmutatni az érzéseket.

A halál beálltát követően a családtagok a veszteség ellenére is sajátos harmonikus összetartozást élhetnek át, amelyben hozzátartozójuk halála közel hozza őket egymáshoz. A veszteség közös átélése szolidaritást teremt a gyász elhordozhatóságának érdekében.

Az idő múlásával azonban egyre nyilvánvalóbbakká válnak a személyi különbségek. Gyakori, hogy az egyik családtag úgy érzi: az ő gyásza a legmélyebb, s ezért a legmeghatározóbb a többiek gyászára nézve is. Segítséget nyújthat a kölcsönösen egymást tisztelő, egymás felé nyílt kommunikáció, amelyben minden családtag jelezheti, hogy kinek milyen vigasztalásra, elfogadásra van szüksége, s ezek a szükségek kölcsönösen kielégíthetik egymást.

A gyásznak nem célja, hanem feladata van. Nem kell benne elérni semmit, divatos szóval nem kell „feldolgozni”, csak egyszerűen meg kell tanulni megélni. Tovább élni. Hogy egy idő után észrevegyük: veszteségek között élünk, az élet mégis szent, s ehhez halottaink is hozzátartoznak. Akikre emlékezhetünk, akik az életről valamit megtanítottak nekünk, és akiket, ha nem ismertünk volna, az életünk is más lett volna.

A keresztyén hit megélése alapvető segítséget nyújt a gyászban, hiszen a megélt hit ismeri a Szentháromság Isten vigasztalását és ígéreteit a halál végső legyőzésére. Egyetlen keresztyénnek sem a hittétel megtanulása a legfőbb Istentől jövő ajándék, hanem maga a kapcsolat. Az élő, imádságos kapcsolat Istennel, amely feltétlen őszinteséget vár, és az elfogadó meghallgattatás reménységét kínálja az embernek. (*Folytatjuk*)

Útravaló (6.) – „Az Úrnak félelme az ismeret kezdete”

(Elhangzott a Méliusz Rádióban, 2007. május 2-án, szerdán).

Bár talán nem ismerjük egymást személyesen, mégis tudom, hogy sok mindent örököltél Te is az előttünk járt nemzedék tagjaitól.

Nagyszüleinktől, szüleinktől öröklünk a legtöbbet. Gondoljunk a testi sajátosságainkra, alkatunkra, képességeinkre, hiszen amikor rád néznek ismerőseid, talán már sokszor mondták Neked is, hogy akár apádat vagy anyádat látnám. Családi örökségünk az anyagiak szűkössége vagy bősége is. De a tágabb közösségektől örököljük nemzeti és egyházi történelmünk, létünk, kultúránk, hagyományaink szépségeit, s ugyanígy a hibás döntéseiknek következményeit is.

Mégis sok igazság van az ismert megállapításban, hogy a csecsemőnek minden vicc új. Az új nemzedékek tagjainak minden ismeretet, tapasztalatot át kell adnunk, mert azt nem öröklik automatikusan.

Az életünket alapvetően befolyásoló másik terület tehát a megszerzett ismeretek összessége. Itt is hatnak még részben az örökségként kapott lehetőségeink, de az már a mi lehetőségünk és felelősségünk, hogy miként gazdálkodunk a társadalom és a szülők által nekünk megtanított ismeretekkel: megelégszünk azokkal vagy inkább bővíteni szeretnénk.

A szülők nagy része – helyesen – azt szeretné, ha a gyermeke többet tanulna és tudna, mint ami nekik megadatott. Ezért a szülők gyakran igen nagy anyagi áldozatot is hoznak. Sokat hallunk a „tudás alapú társadalomról” is. A szakismeret, a diploma vagy diplomák valóban nagyon fontosak az életben, de nem elégségesek mindenre.

Az ismeretek megszerzésért folyatatott szülői, gyermeki küzdelemben azonban sokan megfeledkeznek a leglényegesebbről, arról, hogy az örökségünkkel és a nagy áldozatok árán megszerzett különböző ismeretekkel ki tanít meg helyesen élni. Milyen rendező elv, cél szerint rakjuk össze, és hasznosítjuk azokat? Vagyis ki taníthat meg bennünket élni? Kitől érdemes elfogadni életünkhöz útmutatást?

A legfontosabb ismeret ennek a helyes, hasznos rendező elvnek a megismerése kellene, hogy legyen!

A Szentírásban a Példabeszédek könyve első fejezetének hetedik verse így szól: „Az Úrnak félelme az ismeret kezdete.”

Hiába van sokféle építőanyagunk és hiába ismerjük azok különböző tulajdonságait, hiába van sok munkásunk is, mégis a legelső és a legfontosabb a célszerűen elkészített tervdokumentáció. Annak ismerete határozza meg, hogy mit, hova, miért, és mikor kell beépítenünk.

Szülőként akkor adjuk a legtöbbet gyermekeinknek – tudva, hogy a csecsemőnek minden vicc új –, ha minél hamarabb megismertetjük gyermekeinkkel a teremtő Istent, az ő életünkkel való célját és a nekünk felkínált segítő útmutatását. Akkor adjuk a legtöbbet, ha megismertetjük velük már ifjúságuk idején azt – ha mi egyáltalán ismerjük –, hogy ha vétenek, hogyan lehet az Isten bűnbocsátó szeretete által újrakezdeniük.

Felnőttként pedig az a legfontosabb és leghasznosabb, ha az ajándékba kapott életünk, képességünk, örökségünk és megszerzett szakismereteink helyes használatához minél hamarabb helyes istenismeretre igyekszünk jutni, mert „az Úrnak félelme az ismeret kezdete.”

Püski Lajos

Életképek

Hajléktalanoknak énekeltünk

Kántálás a kórházban

Nagytemplomi ifisek koncertjén

Ifisek figyelem!

Szeretettel várunk benneteket február 23-án délután 5 órára a szokásos vidám rendezvényünkre, amelynek témája ebben az évben az építés lesz. Program: sok vicces játék, képek, jó zene, nyeremények és „téglajegy" vásárlási lehetőség. Várnak Benneteket

az ifivezetőitek

Épüljünk, és építsünk (5.)

A kiviteli tervdokumentáció alapján ezekben a napokban készíti, az előzetesen kiválasztott öt kivitelező, a pályázati árajánlatát. Február végén a pályázatok elbírálása után fogjuk megkötni a nyertessel a Kivitelezési szerződést. Terveink szerint márciusban elkezdődik a kivitelezés. A közművek (víz, gáz, villanyvezetékek) kiváltása után lehet hozzákezdeni az alapozáshoz, és a 40 m²-es alagsor építéséhez.

Hordozzuk szívünk szeretetében, imádságainkban, ezt a gyülekezetünk jövőjét meghatározó beruházást. Az eddig kapott lelki-közösségi áldások indítsanak bennünket folyamatos hálaáldozatra, hogy a még hiányzó legalább 10 millió forint a nyár végére rendelkezésünkre állhasson.

(Hosszú távú missziói és építési koncepciónk a honlap archívumában, vagy a Szivárvány 2007 nov. számában olvasható.)

Adományok befizethetők:

– egyházközségi csekken
– alapítványunknál
– építési perselyünkben
– és személyesen is.

Köszönjük!

Táborozzunk!

...legalább 300-an, amikor kicsik, hittanosok, ifisek, fiatalok, családok, középkorúak és idősebbek is, együtt töltenénk el egy szép csendeshetet.

– **Helyszín: Sátoraljaújhely**. A Zemplén keleti oldalán 280 méter magasságban lévő Várhegy Üdülő.

– **A csendeshét célja, tartalma:** hitbeli erősödés, gyülekezetépítés, lelki-testi felfrissülés. A délelőtti énektanulás és közös bevezető után most is szeretnénk a kiscsoportos lelki beszélgetések meghittségét megtartani. Más programok pedig segítenék gyülekezetünk különböző korosztályainak, rétegeinek egymás jobb megismerését. Délutánonként a spontán szerveződő csoportokban nagyszerű kirándulás, sport, játék, kézműves program, vetélkedő, strandolás a tábor úszómedencéjében, és *a kápolnában az elcsendesedés lehetséges*. Esténként áhítat és közös éneklés lesz mindenkinek a városi templomban.

– ***Ideje:*** **Július 7-13,** a tábori program kezdete: hétfőn 16,30-kor, vége: vasárnap 15,30-kor lesz.

– ***Elszállásolás:*** A 6 ágyas iker-szobákban, és néhány épület 2-4 ágyas szobáiban. A kisgyerekeseknek szánt Hotel épületét leszámítva, a többi ház lakóinak külön épületben van a hideg-melegvizes zuhanyzó, valamint a WC. A vizesblokkok felújítása befejeződött, most újabb kis szobák lettek kialakítva. Az épületek közel vannak egymáshoz, és a táboron belül nincs szintkülönbség.

– ***Étkezés:*** Reggeli, ebéd és vacsora a tábor területén lévő konyha ebédlőjében lesz.

– ***Utazás: Indulás hétfőn 12,30 órakor templomunktól, közvetlen külön buszokkal*** az üdülőig. Hazaérkezés a közvetlen, külön buszokkal vasárnap este 18 órára a templomunkhoz! (Tehát nem vonattal, mert nem biztosítják a külön, közvetlen vagonokat!!!)

– ***A hét nap költsége*** (szállás, étkezés, közös költség): ***felnőttnek:*** **25.500.- Ft**, ***diáknak:*** **24.000.- Ft**. Általunk adott kedvezmény miatt, a ***még nem iskolásnak:*** **17.000.-Ft.**

– **Ehhez jön még a külön buszok egységes díja, 6 éves kortól mindenkinek: 3.000.-Ft.** A most konfirmáló fiataljaink 10.000 Ft missziói támogatást kapnak gyülekezetünktől. *A tábor üdülési csekket elfogad fizetőeszközként (érdeklődni: Péterfia u. 2. tel: 320-853.)*

– A jelentkezőknek ***május 30-ig*** a részvételi díjból **előlegként 10.000.- Ft-ot**, a többit pedig legkésőbb az indulás előtti hetekben itthon kell befizetniük a lelkészi hivatalban.

– Aki anyagi gondok miatt nem tudna eljönni, kérjük, személyesen jelezze a lelkipásztoroknál, hogy valami segítséget próbáljunk szerezni és adni. *Akinek anyagi lehetősége van, és ezért hálás az Úrnak, juttassa el, másokat segítő adományát a lelkészi hivatalba. Ez a testvéri szeretet segített el tavaly is többeket a táborba. Reméljük idén is így lesz!*

Imádságos szívvel készüljünk mindannyian, hogy megtapasztaljuk Urunk áldását és egymás szeretetét.

Püski Lajos,
lelkész

Kitekintő: Kivezető út a „lelki zsákutcából”

A mai ember életében sok a lelki- és a magatartászavar, a deviancia, az agresszió, a szorongás, a depresszió stb. Mindezek oka a magányosság, a frusztráció, a szeretethiány, hogy kevéssé figyelünk egymásra. Amikor csak számon kérjük, „letoljuk” gyermekeinket, azért, amit tettek, mindig csak a hibáikat vesszük észre, s szinte sohasem dicsérjük, bátorítjuk őket, ezáltal negatív énképük erősödik, önbizalomhiányuk nő. Agresszív, türelmetlen mintát adunk számukra, pedig ebből a média, a számítógépes játékok éppen eleget nyújtanak. Ha csak az „elektronikus meséken” nőnek fel, a TV, a számítógép pótolja számukra a társat, elszigetelődnek egymástól, és érzelmeiket sem tanulják meg helyesen kifejezni. Ez később szocializációs és társkapcsolati zavarokhoz is vezethet.

Ahhoz, hogy hitelesek lehessünk előttük – akár szülőként, akár pedagógusként – elsősorban a pozitív minta, a példaadás, a cselekvés a döntő. A szóval való nevelés csak ezt követően lehet kiegészítő eszköz. Ezt sokszor fordítva tesszük és csodálkozunk, hogy már a 2–3 éves gyermeknek is négyszer-ötször kell szólnunk, ha szeretnénk, hogy valamit megcsináljon. Mindebben sokat segíthet az életkornak megfelelő közös, családi *játék* – lehetőleg naponta –, s közben vissza nem térő alkalom nyílik az igazi *beszélgetésre* gyermekeinkkel, így megalapozhatjuk, hogy később is bizalommal forduljanak hozzánk problémáikkal.

Szakmailag elismert tény, hogy sok organikus, testi betegség is a „lelki bajokban” gyökerezik. A mai ember nagy gondot fordít egészségére, ápoltságára, az ökokörnyezetre, a bio-élelmiszerekre, az étrend-kiegészítőkre, ásványi anyagokra, vitaminokra stb. Mennyi időt szánunk naponta a saját mentálhygiénénkre, lelkünk ápolására? Hogyan segítjük elő ezen szokások kialakulását gyermekeinknél? Van-e közös családi és egyéni csendességünk? Másként indul a napunk, ha már reggel tudunk időt szánni a Biblia olvasására. Odafigyelünk-e a legfontosabbra, a szívünk tisztaságára? Milyen gondolatok vannak elrejtve, eltemetve a szívünk mélyén? Lapul-e benne harag, irigység, sértettség, ami árt jellemünknek és fertőzi szűkebb-tágabb környezetünket?

Az élet fenyegető kihívásai néha átcsapnak a fejünk felett, mint a bibliai történet szerint a viharos hullámok Péter feje felett (Mt 14,22–33). Időnként úgy tűnik, sötétségbe borul minden körülöttünk, és elveszítjük a helyes irányt. Ilyenkor is meg kell próbálnunk megtalálni naponta azt, amiért dicsőíthetjük az Urat. Békességünk úgy erősödhet, ha szívünkkel és értelmünkkel is Isten felé tájékozódunk. Az Ő segítségével könnyebben kerülhetjük el a „zsákutcákat”, és megtanulhatunk járni az élet viharos tengerének hullámain. Ő ígérte: „Ne félj, mert én veled vagyok, ne csüggedj, mert én vagyok Istened! Megerősítlek, meg is segítlek, sőt győzedelmes jobbommal támogatlak” (Ézsaiás 41,10). „Az Úr megy előtted, Ő lesz veled. Nem hagy el téged! Ne félj!” (5 Móz 31,8)

Dr. Nagy Beáta
gyermek szakpszichológus

„Oh áldott az az élet, amelynek példaadásai égi izenetek, égi buzdítások gyanánt érintik a gyermeklelkeket.”

Ravasz László

„Ne késs adni abból, amiből bőséged és felesleged van” *(2Mózes 22,28)*

Ebédet osztottunk január 19-én.

Hírek

- **Hajléktalanoknak sütés-főzés, ételosztás** február 23-án, szombaton.
- **Filmklub** március 1-én 17 órakor a gyülekezeti teremben.
- **Ifjúsági est** az építkezés javára február 23-án, szombaton 5 órától.
- **Családi istentisztelet** lesz febr. 24-én vasárnap délután 3 órakor hittanosoknak és szüleiknek a templomban.
- **Gyülekezeti többgenerációs nagytáborunk** Sátoraljaújhelyen lesz július 7-13-ig. Részletes információ ebben a számban.

Imádkozzunk…

- a hajléktalanokért,
- a gyülekezeti nagytáborért,
- épületeink bővítéséért.

Zenés áhítat

(vasárnaponként 5 órakor)

Febr. 10. Stefanik Márta énekel, Tokodi Gábor lanton, Nagy Csaba oboán játszik

Febr. 17. Karasszon Eszter gordonkázik, Bojti Eszter zongorázik

Febr. 24. Egri Izabella gordonkázik, Martos László zongorázik

Márc. 2. Kovács Levente orgonál

1% + 1%

Az egyik 1% átutalásához *Református Egyházunk* technikai száma: **0066.**

A másik 1% átutalásához *“Nagyerdei Egyházközségért”* Alapítvány adószáma: **18545269-1-09**.

Információ

Gyülekezeti honlapunk címe, melyen a *Szivárvány* is megtalálható:

www.refnagyerdo.hu

Kórházlelkészek:
Kenézy Kórház – 511-777/1943
Klinika – 411-600/4978 (üzenetrögzítős)
Méliusz Református Rádió – 88 MHz-en URH sávban városon belül

Szivárvány –
a Debrecen-Nagyerdei Református Egyházközség hírlevele
4032 Debrecen, Bolyai u. 25. Telefon: (52) 410-811
Felelős kiadó: Püski Lajos Tördelés: Bene Lászlóné
Nyomda: REXPO Kft. Készült 500 példányban
16. évfolyam 2. szám, megjelenik havonta
Egyházközségünk számlaszáma: 11738008-20012917